

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2015. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: **2. razred**

Zaporka

--	--	--	--	--

_____

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

**U PRVA ČETIRI ZADATKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

1	

 1. Koja od navedenih velikih geografskih regija u zadnjih pet godina bilježi najnižu stopu rasta broja stanovnika?
- A) Angloamerika   B) Australija i Oceanija
C) Azija (bez Ruske Federacije)   D) Latinska Amerika
1	

 2. U kojem je gradu izgrađen prvi neboder?
- A) u Chicagu   B) u Londonu   C) u New Yorku   D) u Parizu
1	

 3. Ispod koje od navedenih biljaka najčešće raste kakaovac u uvjetima prirodne rasprostranjenosti?
- A) ispod banana   B) ispod kaktusa   C) ispod palme   D) ispod sekvoje
1	

 4. Koja je država najveći svjetski proizvođač riže u posljednjih pet godina?
- A) Indija   B) Italija   C) Kina   D) SAD

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA TRI ZADATKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2	

 5. Koje od navedenih djelatnosti pripadaju sekundarnom sektoru?
- A) građevinarstvo   B) novčarstvo   C) rudarstvo
D) šumarstvo   E) ugostiteljstvo
2	

 6. Koji su države vodeći svjetski proizvođači kukuruza u zadnjih pet godina?
- A) Argentina   B) Indija   C) Kina
D) Meksiko   E) SAD
2	

 7. Koji su od navedenih izvora energije obnovljivi?
- A) energija vode   B) geotermalna energija   C) nafta
D) nuklearna goriva   E) plin

**U SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM
UPISIVANJEM SAMO JEDNOG SLOVA NA CRTE ISPRED POJMOVA U LIJEVOM
STUPCU. TRI SU POJMA U DESNOM STUPCU VIŠAK.**

3 8. Poveži podtipove (trendove) ukupnog kretanja stanovništva s pripadajućim opisom.

___ depopulacija	A) E1
___ porast imigracijom	B) E2
___ spora obnova imigracijom	C) I1
	D) I2
	E) I3
	F) I4

3 9. Poveži hrvatske nazive s funkcijama objekata u islamskim gradovima.

___ bazari	A) bolnice
___ hamami	B) ceste
___ medrese	C) crkve
	D) kupališta
	E) škole
	F) tržnice

3 10. Poveži geografska područja bogata rudama s državama u kojima se nalaze.

___ Francuska	A) Apalačko gorje
___ Njemačka	B) Donbas
___ Ujedinjeno Kraljevstvo	C) Lorraine
	D) Pittsburgh
	E) Ruhr
	F) Yorkshire

3 11. Poveži opise s pripadajućim pojmovima.

___ deagrarizacija	A) dugotrajno praznjenje sela
___ pendulacija	B) napuštanje države
___ ruralni egzodus	C) napuštanje poljoprivrede
	D) napuštanje sela
	E) oblik dnevne migracije
	F) prijelaz iz nizine u visinu

**U SLJEDEĆEM ZADATKU POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SLOVA NA CRTE
ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.**

2	
---	--

 12. Navedenu etapu demografske tranzicije pridruži odgovarajućim obilježjima.

A) predtranzicijska etapa

B) posttranzicijska etapa

___ mortalitet veći od nataliteta 20 ‰

___ mortalitet veći od nataliteta 30 ‰

___ natalitet za 20 ‰ veći od mortaliteta

___ natalitet i mortalitet oko 10 ‰

___ natalitet i mortalitet veći od 40 ‰

U SLJEDEĆIH DESET ZADATAKA DOPUNI REČENICE.

2	
---	--

 13. Meka je sveti grad za vjernike koji pripadaju _____ (*upiši naziv religije*), a naziv njihove svete knjige je _____.

2	
---	--

 14. Izračunaj (na jednu decimalu) stopu prirodne promjene neke države ako je prema podacima iz 2007. godine broj rođenih 25 000, a broj umrlih 22 000, dok je broj stanovnika 2 500 000.

Prostor za računanje

Stopa prirodne promjene iznosi _____ ‰.

U toj državi 2007. godine na svakih 10 000 stanovnika rodilo se _____ stanovnika više nego što je umrlo.

2	
---	--

 15. Kontinent s najvećim udjelom u ukupnom broju izbjeglica i prognanika u svijetu posljednjih pet godina je _____ (*upiši ime*), a kontinent s najmanjim udjelom u ukupnom broju izbjeglica i prognanika u svijetu je _____ (*upiši ime*).

2	
---	--

 16. Nastamba od leda koja je tradicionalno karakteristična za Inuite zove se _____, a naziv tradicionalne šatorske nastambe Mongola je _____.

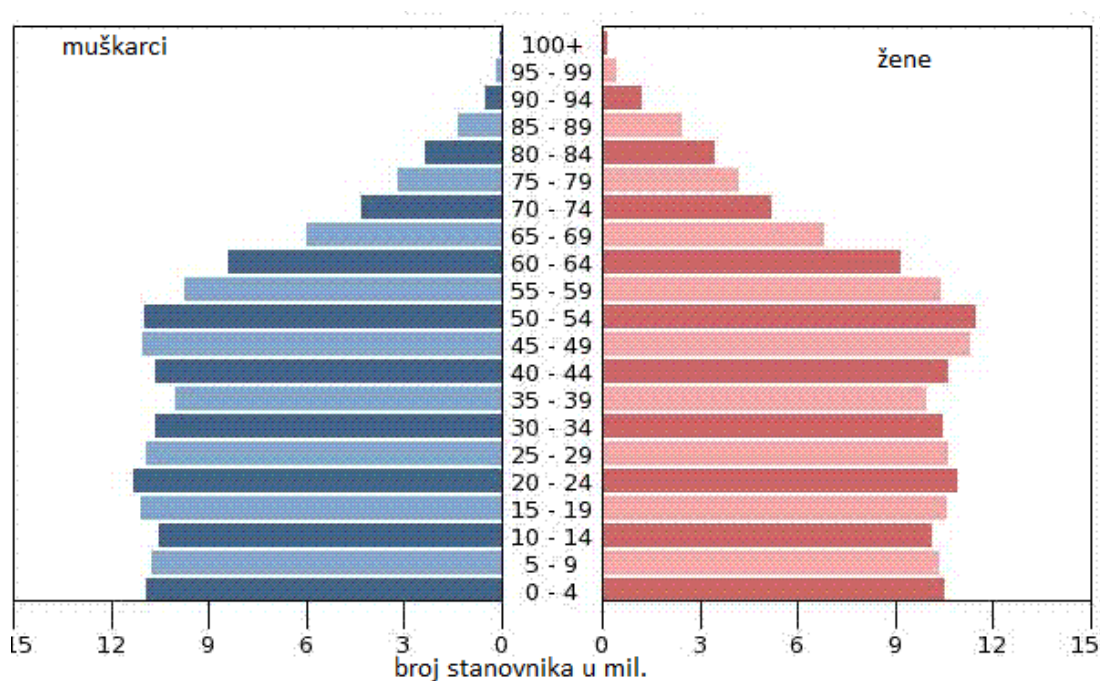
- 2 17. Antičko ime Poreča je _____, a Epidaurum je ime današnjega naselja _____.
- 2 18. Naziv za proces obnove šuma je _____, a naziv za proces uništavanja (uklanjanja) šuma je _____.
- 2 19. Ime najstarijeg naseljenog grada na Zemlji je _____, a nalazi se u dolini rijeke _____ (*upiši ime*).
- 2 20. Kontinent s najvećim relativnim porastom urbanog stanovništva od 1950. do 2010. godine je _____ (*upiši ime*), a najmanji relativni porast u istom razdoblju je imao kontinent _____ (*upiši ime*).
- 2 21. Ekstenzivni tip farmi karakterističan je za _____ (*upiši naziv vegetacijskog područja*) u Južnoj Americi i _____ (*upiši naziv vegetacijskog područja*) na području Ukrajine.
- 2 22. Naziv za uzgoj različitih vodenih organizama u morima ili slatkim vodama je _____, a ime države koja je najveći uzgajivač takvih organizama u posljednjih pet godina je _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH SLIKA.

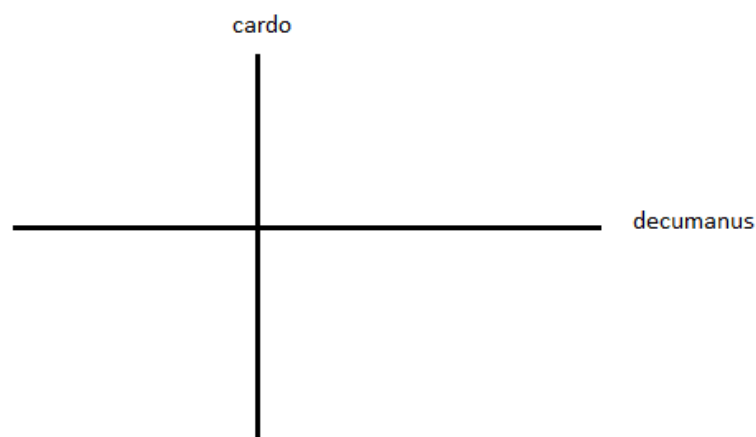
23. Prema obilježjima dobne strukture, tip stanovništva prikazan na priloženom dijagramu nazivamo _____ stanovništvo.

Koja od navedenih država 2011. godine ima tip stanovništva prikazan na priloženom dijagramu (*zaokruži slovo ispred točnog odgovora*)?

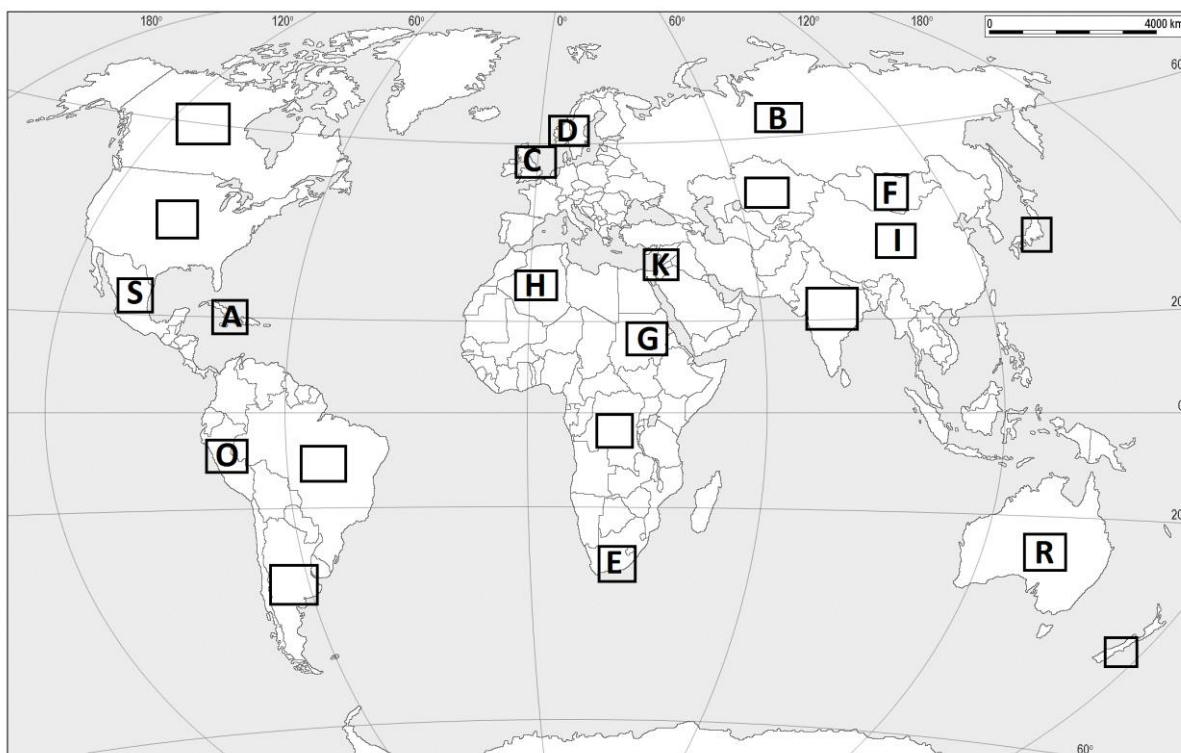
- A) Afganistan   B) Republika Hrvatska   C) SAD   D) Sudan

24. Na slici je prikazan tip antičkog _____ grada, a u sjecištu dviju središnjih ulica nalazi se trg ili _____.

SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE SVIJETA.

- 3** 25. Komunistička država koja prema popisu stanovništva iz 2012. godine ima više od 50 % rimokatolika na karti je označena slovom _____. Ime te države je _____ . Službeni jezik u toj državi je _____ .
- 2** 26. Ime države koja je na priloženoj karti označena slovom **E** je _____ .
Prevladavajuća rasa u toj državi je _____ .
- 2** 27. Na priloženoj karti svijeta slovom ____ označena je država koja ima gustoću naseljenosti manju od 2 stanovnika/km². Dominantno pismo u toj državi je _____ .
- 3** 28. Prvi grad svijeta koji je imao više od milijun stanovnika je _____ (upiši ime). Država, u sastavu koje se nalazi taj grad, na priloženoj je geografskoj karti označena slovom _____. Temeljem podataka iz zadnjeg popisa stanovništva ta država je po broju stanovnika _____ (upiši redni broj) u svijetu.

1	
---	--

29. Država za koju su karakteristične hacijende na priloženoj je karti označena slovom ____.

2	
---	--

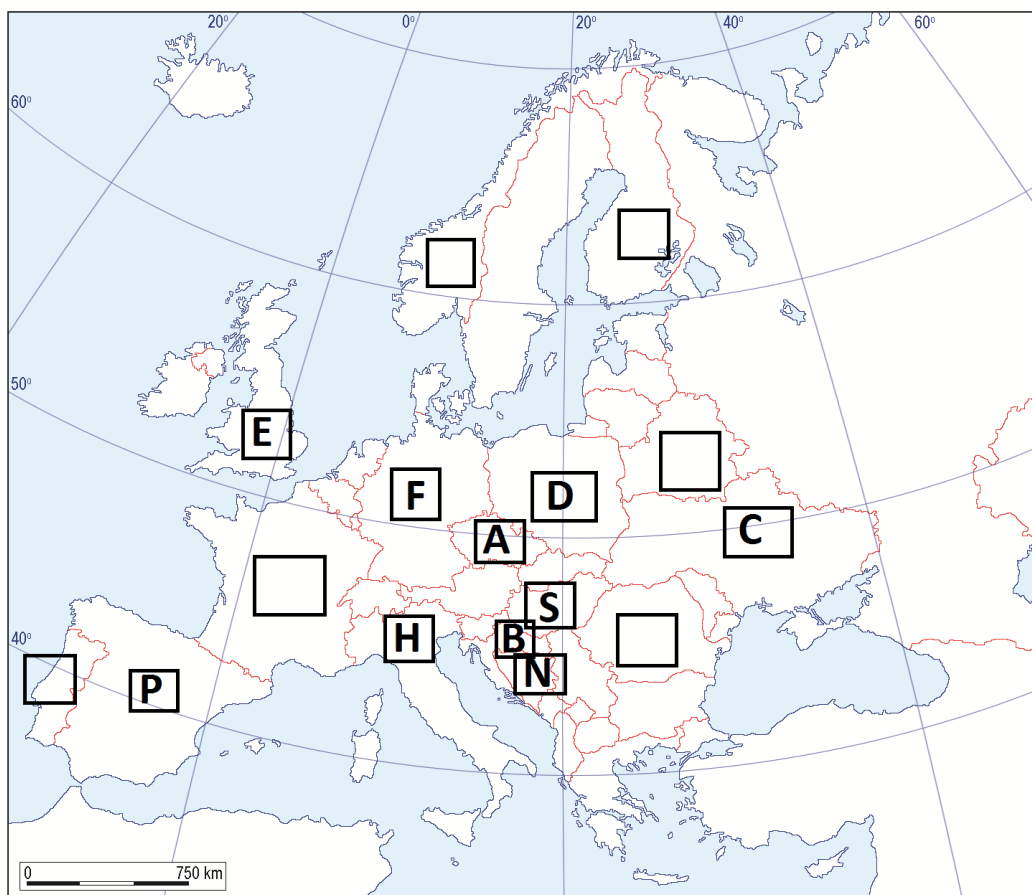
30. Među azijskim državama označenima na priloženoj karti kvadratićima, upiši slovo **M** u državu koja posljednjih pet godina ima najveći BDP po stanovniku. Na sjeveru te države živi oko 20 000 pripadnika starosjedilačkog naroda _____.
(*upiši ime naroda*).

2	
---	--

31. Ime najveće aglomeracije južne hemisfere je _____.
Upiši slovo **N** u državu u kojoj se nalazi ta aglomeracija.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE EUROPE.

2	
---	--

 32. Na priloženoj karti slovom _____ je označena država čije stanovništvo govori jezikom koji pripada istočnoslavenskoj skupini jezika. Ime te države je _____.

1	
---	--

 33. Industrijska revolucija je započela u državi koja je na karti označena slovom _____.

2	
---	--

 34. Vodeći europski izvoznik govedine u zadnjih pet godina je _____ (upiši ime države). Upiši u pripadajući kvadratić na karti slovo **G** u državu koja je najveći europski izvoznik govedine.

2	
---	--

 35. Europska država s najvećim udjelom ukupne površine pod šumama je _____ (upiši ime). Upiši u pripadajući kvadratić na karti slovo **J** u državu s najvećim udjelom ukupne površine pod šumama.